

“UKRAINIAN LABOR NEWS”

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”

часопись для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Стіваршине “Українських Робітничих Вістей”
Передплата на рік \$4.00

Адреса:—
UKRAINIAN LABOR NEWS
cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непомічених в газеті рукописів не звертає ся, крім до дописувачів,
які бажають, щоб їхні рукописи на випадок непомічених
та залучили поштовою марку на її пересилку.

НЕ ДАЙТЕ АНІ ЦЕНТА ЗРАДНИКАМ!

Українська чорна сотня придумала нову грошеву авантюру. До сего часу вона при збиранні грошей прикривалась ріжкими “добродійними” кличками. Але ці клички вже постарілись, стали черствими і українські робітники та фермери в Канаді і Злуч. Державах перестали сим кличкам вірити, а також перестали давати свої тяжко зарплатні долари.

Чорна сотня бачила се і винокувала та нащупувала грунт, в який би то ще спосіб можна підступити до довірливих жертводавців, щоби винанити в них останні центи. І вона в хитрий, злодійський спосіб почала підготовляти для сего грунт тут, на американському континенті, серед українських емігрантів. На початку почали ся тільки натяки в чорносотенній пресі по обидва боки океану про можливу потребу помочі для “правительств” Петрушевича в будучині. Відтак появилася в американській “Свободі” відозва одного з петрушевичівських “міністрів”, Назарука, який вже отверто заговорив про грошеву поміч авантюристів Петрушевичова і його прихвостням, в тім числі, розуміють ся, і йому, Назарукові.

Слідом за Назаруком появилася як такого самого змісту відозва М. Лозинського. Далше зістали підсолані тижцем з Америки до Канади агенти Петрушевича, які розпочали в Монреалі акцію розпроудвання якихось “бондів”. Про сю новомодну авантюру петрушевичівських агентів в Монреалі, була поміщена в “Укр. Роб. Вістях” пересторога еще пару тижнів тому назад.

Про сих авантюристок писала вже навіть “Народна Воля” з 16. липня. Там між иншим говорило ся:

“В першоряднім готелі Віндсор в Монреалі живе п. Курджиді і представляє себе як “конзуль” з О. У. Н. Р. з спеціальним уповажненням продавати “бонди” той-ж републики”.

Сей Курджиді за попом Меренковим, по словам “Нар. Воля”, “оперуєть головою між парафізіями і закупають могорну на конто поведження продажі “бондів”... “пняним людом імпоує те, що “пні конзуль” мешкають в першоряднім готелі і їздять дорогим автотом”.

Прочитавши се, здавало ся, що се собі звичайні агенти, що шукають побожних парафіз, щоби напоїти їх горівкою, перечистити їх кишені, як се часто случает ся по ріжких побожно-пьянських парафізах.

Але в дійсності справа має ся зовсім инакше. Се був тільки початок широко задуманого походу авантюристик з Відня до Злуч. Держав і Канади за сто тисячами доларів.

В як злодійсько-езуїтський спосіб підготовляли вони сей похід за сто тисячами доларів, видно зі статі п. н. “Позичка Галичині” в “Укр. Гол.” з 13. липня. Ціла ся статя написана на тему: де не можна перескочити, там треба підлізати. Редактори “Укр. Гол.” сею статєю вже заздалегідь промітали Петрушевичова і цілий його віденський зграй дорогу до кешенів українських емігрантів за сто тисячами доларів. В тій статі писало ся:

“Доси правительство Петрушевича проводило свою роботу за гроші, які дістало в свої руки ще в Галичині в 1919 р. Але за ті гроші годі удержувати ся вічно... Правительство, яке має вигляд на те, що верне до власті над якимсь краєм, не потребує жеряти. Та й не гарно бубоз з нашої сторони, як би ми позволяли йому жеряти. Правительство може загнати повсюду, а ми несемо йому покічку дати. Справу можна поставити довсім по бізнесовому.”

Нехай галицьке правительство видасть правильно виготовлені і підписані урядові бонди. Сі бонди мали-б бути платні, скажм за п'ять або десять літ — але з відповідним нашому ризику процентом. Колиб правительство почало ані гроші у чужих людей, то мусіло-б зобов'язати ся до звороту менше бланке повідної суми. В подібний спосіб можна установити процент і для своїх”.

“Нехай галицьке правительство видасть правильно виготовлені урядові бонди”, писав в езуїтський спосіб “Укр. Гол.” тоді, як сі “бонди” вже продавали ся агентами Петрушевича в Монреалі, про що добре знали редактори “Укр. Гол.”, але тільки пробували, як за твердий в Канаді грунт для сих “бондів”.

“Доси правительство Петрушевича проводило свою роботу за гроші, які дістало в свої руки ще в Галичині в 1919 році”, каже “Укр. Гол.”

Чому-ж ви, панове редактори, не скажете, в який спосіб “дістало” “правительство” Петрушевича в Галичині ті гроші, за котрі воно могло розкішно жити до сей пори у віденських готелях, і чіні сі гроші? Если ви сего не хочете сказати, то нехай скаже Семен Вітик, який від початку до кінця був разом з тим “правительством” і докладно знає, як сі гроші заробив Петрушевич та чіні се гроші.

Тоді, коли Петрушевич з Тарнавським рідили віддати галицьку армію Денікінові і Петрушевич видав 15. листопада 1919 року розказ голодом і обертаним стрільцям вимашерувати з Кам'янка до Дунаївця, до Денікіна, і коли:

“Неодягнені козаки вийшли вночі з Кам'янка в сторону Дунаївця, — диктатор Петрушевич зі своїми прихвостнями додав до соток случаів зради Україні ще одну важну зраду, бо втік під ослоною ноці з повними скринями грошей від своєї армії за Дністер, на територію Румунії”.

Так каже С. Вітик, який від криса австрійського парламенту до послідної кам'янецької зради був разом з Петрушевичом.

Що стало ся з тою стотисячною галицькою армією, яку Петрушевич винів з Галичині і в якій украв повні скрині грошей та утік до Відня? Де вона тепер? Ми шодня чуємо про петрушевичівську зграю, яка свобідно перебуває у Відні і вже прогуляла всі украдені в галицькій армії гроші, але нічого не чуємо, де є тепер та стотисячна армія. Чому патріотичні газети нічого не скажуть нам про сю стотисячну армію? Обкрадена Петрушевичом і його прихвостнями, запродана Денікінові і польській шляхті — та армія згинула. Вісім-

найцять тисяч умерло в одній Винниці. Ось, що писав львівський “Вперед” про галицьку армію і про галицьких старшин після того, як галицька армія заняла Винницю:

“Армія тече. Випарюєть сотні, тисячі. Вмерло вже зверх десять тисяч. Вже нема змоги возити небіжчиків на далекий цвинтар. Решта нашла собі місце вічного упокоєня поблизу дікарні на братському цвинтарі. Близенько. Зручно. Вині, закопані і їм за другим... Так, наче баньки на воді, зникли герої, невідомі для оца громадянства. Менше трупів бачив Винничанин і став флюкційніший. І вахався за шойно тоді, коли почув: — Іх 18.000!”

А що в той час робили в місті галицькі старшини? Ось послухайте, що вони робили:

“На вулиці рух. В каварні знова заграла музика. Паночки поодавали ся в ті дорогі сукні, які ще недавно добре ховали від оца “говарини”. На вулиці шумно.

Галицькі старшини. Гарні чистенькі обранці. Жовті та чорні блискучі чоботи та черевичи, м'які рукавички. Як сніг білий. Одним словом — шик. А там, на Замості, на старому місті, в реальній школі і інших місцях — запеклий “біг” стрільців. Вони, сі баїди, змучені, голодні, обдерті герої, розташували ся на городках, у садках, на підвізках. Позиймали калісони, сорочки. У деяких їх давно вже нема. Піт та нуджа давно їх зім. Накрутили годі виспанені, брудні тіла.

Іх закопані “біг” з найстрашнішими ворогами — вошами. Сих ворогів цілі полки, цілі дивізії в кожій сорочці, в кожій калісоні. Цілі розвідки їх на муштрах, на штанах”.

Так писав В. Островський у “Впереді”.

Се тільки мала частина образців загальної, нечуваної в історії авантюри. Останки тої армії догнають тепер в польських та чехословацьких таборках. А ті, що ходили у Винницю по трупах галицьких селян і робітників в чистеньких обранцях, блискучих чоботах та м'ягких рукавичках, прогулявши у Відні поспідні украдені в тої армії центи, клячуть до українських емігрантів в Злуч. Державах і Канаді, щоби зложити їм сто тисяч доларів. Вони кажуть, що се навіть не жертва, а “позичка”.

Сі авантюристики видали у Відні відозву за стотисячною “позичкою” в Америці, яку підписало аж дест'ять і яку містить вже “Свобода” з 25. липня. Мало того. Петрушевич прислав з Відня до Америки на поміч Цегельському еще двох своїх прихвостнів, які мають вести тут кампанію за тим стотисячним фондом.

Товариші робітники і фермери! Розмір газетної статі не дає нам можливости описати перед вами всю ту злодійську роботу, яку сі царські галапандники феїди в Галичині і в Україні підчас свога там “диктаторства”. Про се вже дуже багато писало ся свого часу і про се буде еще говорити історія. Бажаючих же тепер дещо довідатись про іхню “політику”, ми відсилаємо до книжки п. н. “Як Галичина втягнула в контрреволюцію”, яку написав галицький старшина Ю. Чайківський. Вам же, робітники і фермери, ми скажемо: Ані цента авантюристам! Не вірте їм солодким словам, що вони, мовляв, за сто тисяч вибавлять Галичину з рук польської шляхти! Се пустий блахман! Ті, що се кажуть, самі в се не вірять! Вони знають тільки одно, і се є правдиве: за сто тисяч доларів вони еще добре погуляли-б в віденських кавярнях. — Вони розірвали на части тіло галицького селянина і робітника, яке називало ся Галицькою Армією: кинули кусок того тіла Денікінові, кусок Пільсудському, еще хотіли кинути кусок румунським боярам, але, як каже Чайківський; “галицька армія не бажала туди йти тай не могла, бо ще велика її частина лежала на тифозних нарах”.

“Де ми не були, куди не носили нас наші ноги, кого ми не били і хто нас не бив?...” каже стрілець з одного табору на Підкарпатській Україні. “Скажуть стріляти вібатька, чи брата — так стріляй, не розбираючи. — Приказ — приказом! Ти-ж присягав ся сповняти їх, стрільці! Памятай отже на “свату” присягу, слухай, їди за своїми отаманами, куди поведуть”.

І отамани завели! Вони завели довірливого стрільця до польського табору на тифозні нарі, самі втікли до Відня, а тепер клячуть: дайте нам сто тисяч доларів, бо ми не маємо вже що їсти. Тільки на їх мові се звучить, що будутьоби за сто тисяч доларів вони проженуть з Галичини польську шляхту. А чому не прогнали тоді, коли мали в своїх руках майже цілу Галичину, стотисячну армію і сотки мільонів корон грошей?

Не маєте ви що їсти, так се ваша власна вина, се завдяки вашій зрадї укр. робітника і селянина. Навіть по смерті ви не змиєте своєю чорною кровю того п'ятна зради, яке ви наложили на довірливого ся вам галицького стрільця.

А ви, робітники і фермери, гоніть від себе тих продавців “бондів”, если вони до вас прийдуть. Нігде, ніколи і ні за жадні гроші ні один народ еще не купив собі свободи. Освобождение поновлений за гроші не продает ся.

А если-б навіть Франція і дозволила Петрушевичові осісти в Галичині, то він мусів би виконувати супроти французьких капіталістів таку роль, яку нині виконує польська шляхта. На розказ французького правительства, Петрушевич знова зорганізував би нову галицьку армію і повів би її проти робітників і селян України. Повів би її знова серед тифу і червінки з французьким багнетом проти українського робітника і селянина. Повів би її руйнувати Київ, палити українські села — в ім'я французького капіталу. Повів би відбирати від українських селян землю, а від робітників фабрики і заводи — для французьких капіталістів.

То-ж не дайте ані одного цента авантюристам!

ЧІЧЕРІН ПРО СХІДНУ ПОЛІТИКУ РОСІЇ.

Народний комісар заграничних справ Г. В. Чічерін дає в органі III. Конгресу Комуністичного Інтернаціоналу огляд відносин Росії до її східних і полуднево-східних сусідів.

Полудневі народи, пише Чічерін, сі жертви експлоатації міжнародної буржуазії, являють ся для нас природними приятелями і помічниками. Договори, заключені нами з Туреччиною, Персією і Афганістаном, а також з совітськими республіками Бухари і Хіви, являють ся офіційними висловом сих відносин, витворених самим життям.

Народи Сходу ясно розуміли радикальну зміну, доконану у внутрішній політиці Росії робітничо-селянською революцією і її величезне значення для сих народів. В горах Анатолії, в найглухшіях селах Персії, на безоконних рівнинах, звідки колись вийшли великі завойовники Монголи, у всіх тифокеанських портах Китаю, всі знають російську революцію, всі бачуть в ній символ освобождения народів і знищення імперіалістичного ярма.

Щоби не підтримували на чорні вороги проти революційної Росії, які би їстриги не кувались проти нас відомими продажними елементами правлячої клясе Сходу — всі ті комбінації можуть мати лише переходове значення. В остаточнім разі народні маси Сходу остануть ся завжди нашими приятелями і союзниками.

Ми добре розуміємо, що народні маси Сходу не переняли ся еще комуністичними ідеями і не можуть ними переняти ся в теперішній час. Всяка спроба накинати сям народам соціалістичний лад, який належить до другого етапу розвитку, засуджена на невдачу. Се спроба могла би лише перешкодити

розвиткові приятельських відносин між Росією та Ангорою, Чічерін говорить слідуюче:

Московський договір явив ся лише висловом відносин встановлених життям між великими рухами обох народів. Рухами не ідентичними, але суміжними. Туреччина в теперішній час не є комуністичною, однак се всетакі нова Туреччина, і головна її сила заключаєть ся в тім, що вона сама взяла в свої руки рішене своєї судьби. Найтруднішою справою в наших переговорах з Турками було визначення північно-східної границі Туреччини, котра має еще бути ратифікована кавказськими республіками. Віковічна кровва боротьба між народами Сходу, величезні труднощі питань, звязаних з розграниченням сфер впливів закавказських народів, неімовірно затрудняли наше завдане. Однак се завдане зістало виконане, і в тім заключаєть ся величезне історичне значення московського договору.

Ми надіємо ся, що під впливом відбуваючих ся подій турецьке правительство подложить кінеш сумним явищам в роді арештованя доктора Фуада, задержаного в дорогі до Москви, куди він був післаний делегатом на конгрес Комінтерна, що воно положить кінеш переслідуванню комуністів в Туреччині. Демократичні принципи, об'єднуючі народні маси Туреччини, повинні бути примінені також до національних меншостей, які живуть в Туреччині. Беручи на увагу силу руху, який примусив турецькі маси признать ці принципи, ми з певністю числимо на те, що і у відношенні до інших народів ці принципи не будуть обернені в пусті фрази. Турецький народ свідомий своєї ролі у визвольній русі народів Сходу і він останеть ся на висоті своєї завданя.

У відношенні до Персії ми признали повністю ті великі завданя, які належать перському народові: його національне освобождение, необхідність об'єднати ся для утворення свобідної від чужинського наслідства демократичної єдиної і неподільної держави. Російсько-перський договір представляє собою одиникий в історії случай добровільної і бескорисної уступки иншому народові “прав”. Боротьба, розпочата на півночі Персії совітським правительством Ензели і Решту, явилася внутрішньою справою Персії. Історія сей боротьби показала, що сучасний стан Персії не сприяє чий до совітської революції. Однак совітські елементи в Персії не положили оружя, вони віддалились в ліси північного Ірану, де далше борять ся за свої ідеї. Нема ніякого сумніву в тім, що в структурі Персії відбувають ся глибокі зміни. Однак, вірні нашим принципам, ми уважаємо, що вибране форми правління є ділом самого перського народу.

Найбільшою силою будучої нової Азії являють ся величезний Китай, демократія котрого організуєть ся і крімне в тяжкій боротьбі проти пережитків минушого періоду. Дружба з Китаєм, котрий в скорім часі буде освобожденний від всякого зовнішнього гнету, є одною з основних цілей нашої політичної роботи в Азії. Так само, як зароджуюча ся демократія Монголії, новий народний Китай є нашим природним союзником. Китайське правительство під теперішній час не свобідне в своїй діяльності і ріжкі зовнішні впливи перешкоджають йому навязати офіційні зносини з Росією та Персією. Однак наша робота мить ся історичними періодами достаточного довготи для того, щоби ми могли спокійно чекати тої хвилі, коли сі перепони будуть усунені.

Товариші! Все і всоди старайте ся поширювати свою робітничу часопись “Укр. Робітничі Вісті”!

ПОСУХА В ПРИВОЛЖЬЮ РОСІЇ.

Ратункова акція для навішених посухою губерній.

До лихоліть, які переносить вже близько чотири роки пролетаріят радянських республік, що повстали на руїнах колишньої царської Росії, долучуєть ся сего року ще одне — посуха в приволжанських губерніях Росії.

Як подає донесене московської “Роси” з 1. липня за гаетою “Беднотою”, посуха знищила засіви в слідуючих губерніях: в цілій самарській губернії, в частині саратівської і царинської губерній, в німецькій колонії над Волгою, в частині Донщини, Астрахані і Кубані — на полудні, і в частині губерній симбірської, бятської і перської — на півночі.

Депеша з Берліна під датою 20. липня подає, що звіт російського народного комісаріату хліборобства виказує, що в губерніях над Волгою збір жита буде виносити 28 до 34% а вівса 38 до 40% правильно збору. Деякі хліборобські околиці, які звичайно могли вивозити збіжжя, не мають нині на стільки, щоби прожити своє власне населення. І так, наприклад, саратівська і самарська губернії вивозили звичайно 120 мільонів пудів збіжжя. Сего року вони мусять одержати поміч, щоби вижити своє населення. Головною причиною голоду в надволжанських околицях є посуха, яка тривала без переерви через цілу зиму, весну і початок літа. Дошеві опаді виносили там заледив одну четвертину нормальних дощевих опадів.

Совітське правительство урядило навішених посухою районів від збіжжяного податку і поробило відповідні кроки, щоби прийти їм з помочю.

Вслід за тим пішла дальша акція в справі ратованя населеня навішених посухою губерній.

І так Всеросійський Центральний Виконавчий Комітет видав насамперед відозву до всего населеня республіки, щоби воно єднало ся в змаганні поспішити на поміч потерпілому від посухи населенню.

Про дальшу акцію в тім напрямі донесене “Роси” з Москви під датою 16. липня говорить слідуюче:

“Увага всего загалу є звернена в сторону ратункової акції для голодуючих селян в загроженних надволжанських губерніях. Всі політичні, промислові і селянські організації роблять все можливе, щоби як найскорше прийти потерпілим селянам в поміч.”

Головна Економічна Рада рішила подати поміч селянам в навішених посухою губерніях в той спосіб, що постановила розвинути там дрібний промисел і торгівлю, даючи тамозньому населенню перштенно в набуваню сирих матеріалів і т. и.

Окрема комісія для боротьби з голодом, утворена при Всеросійським Центральним Виконавчим Комітетом, видала відозву до ексекутив всіх губерніальних Совітів, щоби негайно зібрати дані і предложили звіти про скількість насіння, яку поодинокі губернії можуть відпустити для загроженних голодом губерній на слідуючу засівну кампанію, та донесли, чи є в яких губерніях спромога дати занятя селянам з надволжанських губерній”.

Газета “Известия” звернула ся з покликком до селян в цілм краю, щоби вони поспішили ся з виповненням збіжжяного податку, щоби в сей спосіб дати змогу правительству як найскорше вислати поміч загроженним голодом надволжанським губерніям і виживити індустриальне населення по містах, яке працює для добра селян.

“Известия” між иншим писали: “Селяни, свідомі того, що пролетарська революція дала їм більш користи чим фабричному пролетаріатові, всіма силами допоможуть совітському правительству в наслід будови. Російське селянство, яке тепер є менше оподатковане ніж коли небудь в

минувшій, радо зложить збіжжяний податок, розбиваючи всі контрреволюційні сподіваня”.

Дальше “Известия” висловлюють надію, що більшість селян не лише виповнить свій податок, але й дасть ще поміч своїм братам в голодом загроженних губерніях.

Також Всеросійська Рада Профсоюзів, у відповідь на поклик правительства нести поміч загроженним голодом надволжанським губерніям; рішила змобілізувати організаторів профсоюзів для ратункової акції.

Як повідомляє “Роса” з Москви під датою 18. липня, а сій ратунковій акції беруть участь всі губерніальні управи, робітничі організації, всі державні тіла, групи добровольців і ин.

Комуністи ведуть по цілм краю пропаганду та визнають селян тих губерній, де є добрий урожай, щоби вони поспішили добровільно з помочю селянам в надволжанських губерніях.

В ратунковій акції для навішених посухою губерній взяли участь разом з комуністами і некомуністи. Депеша з Риги під датою 24. липня подає за тамозньою “Ростою”, що дня 20. липня відбула ся в будинку Московського Совіту нарада в справі ратункової акції, в якій взяли участь предіседатель Московського Совіту Лев Кемневіч, совітський міністер торгівлі і промислу Леонід Краєв, міністер просвіти Луначарський, товариш комісара заграничних справ Максим Лівітанов та інші совітські правительственні урядники, а також — С. Н. Прокопович, бувший голова департаменту промислу і агрикультури, Николай Н. Кутлер, бувший царський міністер, Теодор Головін, бувший президент другої Думи, та ряд інших осіб, включаючи письменника Максима Горького і Александра Толстого. “Роса” заявляє, що зібрані на нараді згодили ся в тім, що голод є о много важнішою справою, чим політика.

Зі всею повншею сказаного видно, що совітське правительство робить все, що є в його силах, щоби ратувати від голоду селян в навішених посухою губерніях. Можна надіятися, що робітники і селяни Росії, які тільки вже перенесли горя, спричиненого їм цілм капіталістичним світом, пережити і се послідне лихо, яким наділила їх сям разом природа, і підуть дальше по шляху до комунізму.

ХОЧЕТЕ ЗНАТИ

як організована Радянська Україна, то прочитайте брошуру, яка сто тільки виїшла з друку і називаєть ся

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РАДЯНСЬКОЇ РЕПУБЛІКИ

Ця брошура видана Радянським Правительством України для масового поширення між робітниками і селянами на Україні.

Ціна 5 центів. Замовлення посилайте до: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor St. WINNIPEG, MAN.

НОВІ ПЕРЕПИСНІ КАРТКИ!

Накладом “Укр. Робітничих Вістей” виїшли гарні переписні картки з портретами провідників Радянських Республік. В серію карток входять:

Герб Радянської України, Н. Ленін, Л. Троцький, Г. Зіновєв, Ю. Х. Раковський, Д. Мануїльський, О. Шумський, М. Скрипник, Т. Палозов, Баєвський (Едальський) і М. Баран.

Ціла серія має 11 карток і коштує тільки 35 центів.

Замовлення посилайте до: Ukrainian Labor News Cor. Pritchard & McGregor Winnipeg, Man.